

Den nye

bogføringslov

Maj 2022

Revision. Skat. Rådgivning.

Succes skaber vi sammen ...

Den nye bogføringslov betyder store ændringer til anvendelsen af it-systemer i bogføringen

Folketinget har vedtaget den nye bogføringslov. Loven afløser den hidtidige bogføringslov, der med få ændringer har været gældende siden 1999.

Bogføringsloven, lov nr. 700 af 24. maj 2022, findes på retsinformation, jf. linket:
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/700>

Den 1. juli 2022 træder nogle få nye krav i kraft for alle omfattede virksomheder, mens størstedelen (bl.a. kravene til digitale bogføringssystemer) forventes at træde i kraft fra den 1. januar 2024 og lidt senere for små virksomheder omfattet af ÅRL regnskabsklasse A (se nedenfor punkt 8. Ikrafttræden sker trinvist).

I denne artikel kan du få overblik over de væsentligste ændringer i den nye lov sammenholdt med den tidligere lov. Artiklen omhandler følgende:

1. De væsentligste foreslåede ændringer/præciseringer af loven
2. Lovens anvendelsesområde
3. Grundlæggende krav til bogføringen - gælder allerede fra den 1. juli 2022
4. Digitale bogføringssystemer
5. Krav til udbydere af digitale bogføringssystemer
6. Skærpet kontrol af virksomhedernes overholdelse af bogføringsloven
7. Mulighed for etablering af et fællesoffentligt datacenter
8. Ikrafttræden sker trinvist.

Nærværende beskrivelse af loven er udarbejdet af PwC på baggrund af en læsning af lovforslaget, lovbemærkningerne og den endelige lov. Vi tager forbehold for, at andre - herunder myndighederne - kan have en anden vurdering af de foreslåede regler. Vi bemærker, at beskrivelsen baserer sig på lovbemærkningerne til lovforslaget og den endelige lov. Der vil senere blive udarbejdet vejledninger til loven, hvorfor de endelige fortolkninger af reglerne, herunder ikrafttrædelsestidspunkter mv., kan ændre sig.

1. De væsentligste foreslåede ændringer/præciseringer af loven

De væsentligste ændringer og præciseringer af loven kan opsummeres til følgende:

- Bogføringen skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til virksomhedens kompleksitet, antallet af transaktioner og transaktionernes økonomiske omfang (tidligere: "virksomhedens art og omfang").
- Der skal foretages de afstemninger, der er nødvendige for at sikre, at der foreligger et opdateret grundlag for lovpligtige indberetninger eller angivelser om moms, skatter, afgifter samt års- og delårsrapporter.
- Dokumentation, der udarbejdes i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten, fx dokumentation vedrørende noter og ledelsesberetning, foreslås at blive omfattet af definitionen på regnskabsmateriale, der skal opbevares efter bogføringsloven.
- Som altovervejende hovedregel kræver loven, at bogføringen skal være digital, hvilket indebærer, at registreringer og bilag skal foreligge i digital form, ligesom der stilles specifikke krav til bogføringssystemet. Andet regnskabsmateriale kan fortsat ligge i papirform – blot det er betryggende opbevaret i mindst fem år.
- Der skal benyttes enten et offentligt godkendt digitalt bogføringssystem eller opfyldes en række krav til bogføringssystemet. Loven stiller også krav om, at udbydere af digitale bogføringssystemer på det danske marked skal have deres system godkendt.
- De nærmere krav til de digitale bogføringssystemer fastsættes af Erhvervsstyrelsen ved bekendtgørelse. Det fremgår imidlertid af loven, at der er krav om digital understøttelse af kravene til registrering og opbevaring, opfyldelse af anerkendte standarder for it-sikkerhed og automatisk sikkerhedskopiering, understøttelse af automatisering af administrative processer, fx automatisk e-fakturering samt at kontering vil kunne ske i overensstemmelse med en eventuel fremtidig offentlig kontoplan.
- Erhvervsministeren sætter kravene til brug af digitale bogføringssystemer i kraft etapevist, og i henhold til lovbemærkningerne forventer man, at:
 - Erhvervsstyrelsen pr. 1. januar 2023 fastsætter de nærmere regler til de digitale bogføringssystemer.

- pr. 1. juli 2023 skal eksisterende udbydere af digitale bogføringssystemer opfylde de nye krav og samtidig skal systemerne være anmeldt til og godkendt af Erhvervsstyrelsen.
- virksomhederne i regnskabsklasse B-D, der vil benytte offentligt godkendte systemer, er forpligtede til at benytte disse systemer for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2024 eller senere.
- de virksomheder i regnskabsklasse B-D, der ønsker at anvende eget bogføringssystem, har til den 1. juli 2024 til at sikre, at deres bogføringssystemer opfylder kravene om digital bogføring. Det formodes således, at virksomheder, der anvender egne systemer, først skal anvende et digitalt bogføringssystem et halvt år senere, end virksomheder der anvender et offentligt godkendt system.
- virksomheder, der ikke er regnskabspligtige efter ÅRL (regnskabsklasse A) med en omsætningen over 300.000 DKK/år i to på hinanden følgende år, forventes at skulle opfylde kravene om digital bogføring den 1. januar 2026.
- virksomheder, der ikke er regnskabspligtige efter ÅRL (regnskabsklasse A) med en omsætningen over 300.000 DKK/år i to på hinanden følgende år, der ønsker at anvende eget bogføringssystem, har indtil den 1. juli 2026 til at sikre, at deres bogføringssystem opfylder kravene om digital bogføring. Det formodes således, at virksomheder, der anvender egne systemer, først skal anvende et digitalt bogføringssystem et halvt år senere, end virksomheder der anvender et offentligt godkendt system.
- det bemærkes, at erhvervsministeren også har mulighed for at fastsætte ikrafttrædelsesbestemmelser baseret på forskellige ikke nærmere definerede omsætningsgrænser.
- Loven indeholder en hjemmel til, at erhvervsministeren kan fastsætte regler om et fællesoffentligt datacenter, der kan kræve udveksling af elektroniske dokumenter mellem myndigheder og virksomheder, eventuelt i en automatiseret form.

Ikrafttrædelsesbestemmelserne omtales nærmere i afsnit 8.

Ved lovens vedtagelse udmeldte Erhvervsstyrelsen i en nyhed, at de nye regler om bogføring forventes at give de danske virksomheder en effektiviseringsgevinst på knap 3 mia. DKK. Dette tal har flere gennem lovprocessen været kritiske overfor, eftersom de nye regler af mange vil blive opfattet som endnu en byrde. Myndighederne lægger imidlertid vægt på, at den nye lov giver mulighed for en højere grad af automatisering via adgangen (og pligten) til digital bogføring.

2. Lovens anvendelsesområde

Loven ændrer ikke på de virksomheder, der er omfattet af loven – følgende er omfattet af loven:

- Erhvervsdrivende virksomheder etableret i Danmark uanset ejer- og hæftelsesforhold (fx aktie- og anpartsselskaber, partnerselskaber, erhvervsdrivende fonde, andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber og enkeltmandsvirksomheder samt filialer).
- Erhvervsaktiviteter, der udøves i Danmark af udenlandske virksomheder (filialer mv.).
- Virksomheder, organisationer og sammenslutninger, hvis de er afgiftspligtige eller fuldt eller begrænset skattepligtige i Danmark.
- Virksomheder mv., der som betingelse for tildeling af direkte tilskud fra den danske stat eller Den Europæiske Union skal afgive regnskabsmæssige oplysninger, medmindre den bevilgende myndighed eller Toldstyrelsen under Skatteforvaltningen har fritaget virksomheden fra loven.

Det skal bemærkes, at lovens nye og omfattende krav til digitale bogføringssystemer kun finder anvendelse for den første og anden bullet, jf. § 16, dog således at virksomheder omfattet af ÅRL regnskabsklasse A kun omfattes, hvis de i to på hinanden følgende år har en årlig omsætning på mindst 300.000 DKK.

Filialer er således omfattet af de nye regler om digital bogføring, hvis filialens omsætning overstiger 300.000 DKK i to på hinanden følgende år, medmindre Erhvervsstyrelsen i forbindelse med ikraftsættelsen af reglerne modificerer dette. Filialer vil i praksis nok anvende de it-systemer, der stilles til rådighed af den udenlandske ejervirksomhed, hvorfor krav til digitale bogføringssystemer rettet mod filialer i praksis vil kunne give udfordringer.

De øvrige omfattede virksomheder, som udelukkende omfattes af bogføringsloven via skatte- eller afgiftspligt mv., fanges ikke af reglerne om digital bogføring. Disse kan derfor fortsætte med bogføring på papir, hvis det ønskes.

Af spørgsmålene stillet til Erhvervsudvalget fremgår, at andelsboligforeningers kontingentindtægter anses for omsætning, og at disse foreninger - i det omfang deres omsætning overstiger 300.000 DKK i to på hinanden følgende år - er omfattet af reglerne om digital bogføring, mens kontingenter i en ideel forening, som ikke har erhvervsdrift, ikke omfattes af digital bogføringspligt. En ideel forening, der har erhvervsdrift, omfattes af digital bogføringspligt, hvis omsætningen i to på hinanden følgende år overstiger 300.000 DKK.

Loven gælder fortsat ikke for følgende:

- Virksomheder mv., som er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen mv.

- Virksomheder mv., som udelukkende er omfattet af regnskabsregler fastsat ved eller i henhold til lov om kommunernes styrelse eller regionsloven.

3. Grundlæggende krav til bogføringen - gælder allerede fra den 1. juli 2022

Allerede fra den 1. juli 2022 træder store dele af lovens krav i kraft. Disse krav er imidlertid stort set identiske med de nuværende krav til bogføring i henhold til den nuværende bogføringslov.

Der kan imidlertid identificeres i hvert fald følgende forskelle, som virksomhederne allerede fra den 1. juli 2022 skal være opmærksomme på:

- Som regnskabsmateriale omfattes også dokumentation for oplysninger i ledelsesberetningen og noter.
- Kravene til beskrivelsen af virksomhedens bogføringssystem er justeret lidt, jf. mere nedenfor.
- Krav til opbevaring på et bestemt geografisk sted - som udgangspunkt i Danmark - er fjernet. Det er derfor nu muligt at opbevare regnskabsmateriale overalt, uanset om materialet opbevares digitalt eller ej.
- Virksomheder skal foretage de afstemninger, der er nødvendige for at sikre, at der foreligger et opdateret grundlag for lovpligtige indberetninger eller angivelser om moms, skatter, afgifter samt års- og delårsrapporter.

Virksomheder, der har pligt til aflægge årsrapport, eller hvis nettoomsætning overstiger 300.000 DKK i to på hinanden følgende regnskabsår, skal udarbejde en beskrivelse af bogføringssystemet, og denne skal nu indeholde følgende:

1. virksomhedens procedurer for at sikre, at alle virksomhedens transaktioner løbende registreres,
2. virksomhedens procedurer for at sikre, at virksomhedens regnskabsmateriale opbevares på betryggende vis, og
3. hvilke medarbejdere, der er ansvarlige for procedurerne efter nr. 1-2.

Herudover gælder de hidtidige krav fra den nuværende bogføringslov for alle bogføringspligtige, fx følgende:

- Krav om registrering snarest efter gennemførelse af transaktionen.
- Krav om transaktionsspor og kontrolspor, således at bilag kan følges til regnskab og fra regnskab til bilag - og foretages der rettelser i bilagsmaterialet, skal rettelserne tydeligt fremgå af regnskabsmaterialet.
- Krav om registrering i DKK, i EUR eller i anden relevant fremmed valuta.
- Krav om at rettelser i foretagne transaktioner/bilag skal fremgå tydeligt.
- Opbevaringen skal sikre regnskabsmaterialet mod ødelæggelse, bortskaffelse eller forvanskning,

ligesom regnskabsmaterialet skal sikres mod fejl og misbrug.

- Krav om fem års betryggende opbevaring af regnskabsmateriale regnet fra udløbet af det regnskabsår, som regnskabsmaterialet vedrører.
- Ved ophør af bogføringspligten har ledelsen ansvaret for at sikre opbevaringen af regnskabsmaterialet efter lovens regler, herunder blandt andet fem års betryggende opbevaring.
- Detailhandlens kassestrimler er undtaget fra lovens opbevaringsperiode på fem år, men omfattes i øvrigt af resten af loven.

4. Digitale bogføringssystemer

Loven indeholder nu udtrykkelige og detaljerede krav til de systemer (dog fastsætter Erhvervsstyrelsen yderligere regler og krav til digitale bogføringssystemer, der skal benyttes til bogføring). Det skal således være såkaldte "digitale bogføringssystemer", der indeholder en lang række detaljerede funktioner til registrering og opbevaring af regnskabsmateriale. Herunder indfører loven krav til udbydere af digitale bogføringssystemer i Danmark.

De væsentligste elementer heri forklares i det følgende. Bemærk, at kravene forventes at træde i kraft på forskellige tidspunkter (se nærmere i afsnit 8).

Som nævnt ovenfor gælder lovens regler om digital bogføring udelukkende for erhvervsdrivende virksomheder her i landet. Denne gruppe udgør alle virksomheder i ÅRL regnskabsklasse B-D samt virksomheder i regnskabsklasse A med en omsætning på over 300.000 DKK i to på hinanden følgende år. Organisationer, almene fonde mv., der ikke udøver erhvervsvirksomhed, er omfattet af bogføringsloven via skatte- eller afgiftspligt, men de er ikke omfattet af reglerne om digital bogføring.

Det skal understreges, at selvom nogle virksomheder og organisationer ikke omfattes af kravet om digital bogføring, omfattes de fortsat af bogføringsloven. Herunder er de omfattet af kravet om rettidig registrering, opbevaring af regnskabsmateriale i fem år, afstemningskrav til bogføringen og mange andre krav.

4.1 Tekniske krav til digitale bogføringssystemer

Loven tilbyder virksomhederne to muligheder for at opfylde kravet om digital bogføring:

- Virksomheden kan benytte et af Erhvervsstyrelsen godkendt digitalt bogføringssystem.
- Virksomheden kan selv leve op til de nævnte krav.

Benyttes et standardsystem, skal det være et system, som er godkendt af Erhvervsstyrelsen. Derved skal udbyderen opfylde en række krav. Hvis ikke et godkendt system benyttes, skal virksomhederne selv opfylde de samme krav. De pågældende digitale bogføringssystemer skal opfylde følgende krav:

- Understøtte en løbende registrering af virksomhedens transaktioner med angivelse af bilag for hver registrering og en betryggende opbevaring af registreringer og bilag i fem år.

- Opfylde anerkendte standarder for it-sikkerhed, herunder for bruger- og adgangsstyring samt sikre automatisk sikkerhedskopiering af registreringer og bilag.
- Understøtte automatisering af administrative processer, herunder ved automatisk fremsendelse og modtagelse af e-fakturaer samt ved mulighed for kontering i overensstemmelse med en offentlig standardkontoplan i registrerede bogføringssystemer.

Erhvervsstyrelsen fastsætter, efter høring af Toldstyrelsen under Skatteforvaltningen, nærmere regler om kravene til digitale bogføringssystemer, herunder særlige regler for nærmere angivne virksomheder eller brancher.

Kravet om, at systemet kan håndtere brug af en offentligt godkendt kontoplan, skal forstås således, at systemet skal være i stand til at håndtere en sådan kontoplan. Det er således (i første omgang) ikke et krav, at virksomheden rent faktisk benytter en sådan kontoplan. Det anerkendes dog i bemærkningerne til lovforslaget, at fx for de store virksomheder vil det ikke være hensigtsmæssigt at kræve brug af en sådan kontoplan. Det må antages, at dette krav kan blive relevant, hvis/når der senere indføres regler om et fællesoffentligt datacenter, jf. lovens § 21. Det må i øvrigt også antages, at kravet bliver udmøntet, så virksomhederne skal etablere en form for mapning mellem egen kontoplan og en offentlig kontoplan, foruden at en offentlig kontoplan kan kræve yderligere specifikationer. Det fællesoffentlige datacenter omtales i korte træk nedenfor i afsnit 6.

Virksomheder i Danmark, der er ejet af udenlandske moderselskaber (filialer og dattervirksomheder), må i praksis forventes at kunne få særlige udfordringer med at leve op til kravene til digitale bogføringssystemer. Disse typer virksomheder anvender ofte samme systemer som resten af koncernen, og disse systemer vil ikke nødvendigvis blive ændret som følge af nye detaljerede danske krav.

Det er fortsat muligt at lade andre forestå bogføringen på vegne af virksomheden. Det betyder imidlertid blot, at disse virksomheder skal efterleve bogføringslovens regler, herunder enten benytte et registreret system eller selv overholde reglerne via et eget system.

Det er vigtigt at fremhæve, at en virksomhed ikke kan fraskrive sig sit ansvar for at opfylde kravene i bogføringsloven ved at overlade bogføringen til andre. Virksomheden bærer i sidste ende stadig ansvaret for, at den pågældende tredjepart registrerer alle virksomhedens transaktioner korrekt og opbevarer virksomhedens regnskabsmateriale i overensstemmelse med kravene i bogføringsloven. Det vil dog være således, at virksomheder, der anvender et digitalt bogføringssystem, som er registreret hos Erhvervsstyrelsen, kan gå ud fra, at de ved at bruge systemet opfylder bogføringslovens krav.

Det skal i øvrigt nævnes, at det nu er blevet et krav i forbindelse med indrapporteringen af årsrapporten, at virksomhederne indberetter navn og cvr-nummer på udbyderen af det digitale bogføringssystem, som virksomheden har anvendt i regnskabsåret, jf. en ny bestemmelse i ÅRL § 138 a. Benyttes et eget system, skal det indberettes, hvilket system der er tale om. Opbevarer virksomheden en sikkerhedskopi af regnskabsmateriale på en server hos en tredjepart, skal dette også oplyses sammen med oplysninger om dennes identitet.

4.2 Afgrænsning af hvad der skal opbevares digitalt

Kun registreringer og transaktioner skal opbevares digitalt. Det materiale, der er undtaget fra digital opbevaring, er således følgende:

- Beskrivelse af virksomhedens bogføringsprocedurer.
- Oplysninger, som (i øvrigt) er relevant for kontrolsporet, fx arbejdspapirer.
- Dokumentation for oplysninger i ledelsesberetningen og noter.
- Årsregnskaber og øvrige regnskaber.
- Revisionsprotokoller eller tilsvarende rapportering, fx management letters.

Vedrørende kontrolsporet (2. bullet ovenfor) kan anføres, at det i praksis kan være vanskeligt at afgrænse i forhold til "bilag", eftersom der kan være materiale, som ikke har sædvanlig bilagsform, men som tjener til bogføring af transaktionerne. Det kan fx være bagvedliggende kundeaftaler, leverandøraftaler og ansættelsesaftaler. Disse skal efter bemærkningerne til lovforslaget ikke opbevares digitalt, selvom aftalerne er med til at dokumentere registreringernes legalitet/rigtighed. Selve salgs- og købsbilaget skal imidlertid opbevares digitalt.

Uanset at ovenstående regnskabsmateriale fortsat kan opbevares i papirform, vil mange virksomheder imidlertid vælge at opbevare det elektronisk, hvilket naturligvis også er tilladt.

Regnskabsmaterialet skal altid opbevares betryggende og fortsat i fem år fra udløbet af det pågældende regnskabsår. Samtidig gælder, at det digitale materiale (og materialet i papirform) kan placeres hvor som helst i verden – de hidtidige geografiske begrænsninger på opbevaring er således ophævet, når loven træder i kraft.

Det skal bemærkes, at der er krav om, at det digitale bogføringssystem skal sikre, at der løbende tages en automatisk sikkerhedskopi af registreringer og bilag, og at den digitale sikkerhedskopi opbevares på betryggende vis. Af lovbemærkningerne fremgår, at såfremt virksomhedens data er opbevaret internt på virksomhedens server, skal sikkerhedskopien altid opbevares uden for virksomheden.

Det er ikke angivet i bestemmelsen, hvor ofte den bogføringspligtige skal tage sikkerhedskopier af registreringer og bilag, da dette vil afhænge af virksomhedens kompleksitet og antallet af transaktioner mv. Kravet om, at der løbende skal tages sikkerhedskopi, vil dog for en virksomhed, som har mange daglige transaktioner, skulle forstås som et krav om, at der dagligt tages sikkerhedskopier. Omvendt vil en virksomhed, der ikke har daglige transaktioner, kunne nøjes med sjældnere at tage sikkerhedskopier.

Som anført ovenfor kan de nævnte krav til et digitalt bogføringssystem også opfyldes ved blot at benytte et offentligt godkendt system. Loven medfører, at udbyderne af bogføringssystemer får pligt til at lade deres systemer registrere, når de udbyder systemer på det danske marked. Som led i registreringen vil

Erhvervsstyrelsen kontrollere, at udbydernes systemer opfylder ovenstående krav, jf. mere herom nedenfor.

5. Krav til udbydere af digitale bogføringssystemer

Loven medfører betydelige ændringer på markedet for digitale bogføringssystemer, idet udbydere af digitale bogføringssystemer på det danske marked skal have godkendt det digitale system, før det markedsføres og sælges i Danmark.

Ved et digitalt bogføringssystem forstås "en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvorved bogføringspligtige virksomheder kan registrere transaktioner og opbevare registreringer og bilag på en server hos en udbyder eller en anden tredjepart".

En udbyder af et digitalt bogføringssystem defineres som "en virksomhed, som markedsfører eller påtænker at markedsføre et digitalt bogføringssystem i Danmark på ensartede vilkår til en ubestemt kreds af virksomheder".

Udbydere af digitale bogføringssystemer skal leve op til de i afsnit 4.1 nævnte krav, som er følgende:

- Understøtte en løbende registrering af virksomhedens transaktioner med angivelse af bilag for hver registrering og en betryggende opbevaring af registreringer og bilag i fem år.
- Opfylde anerkendte standarder for it-sikkerhed, herunder for bruger- og adgangsstyring samt sikre automatisk sikkerhedskopiering af registreringer og bilag.
- Understøtte automatisering af administrative processer, herunder ved automatisk fremsendelse og modtagelse af e-fakturaer samt ved mulighed for kontering i overensstemmelse med en offentlig standardkontoplan i registrerede bogføringssystemer.

De pågældende krav kan formentlig i en vis udstrækning allerede opfyldes af mange cloudbaserede systemer, men det bemærkes, at Erhvervsstyrelsen også kan fastsætte yderligere krav.

De pågældende udbydere skal anmelde deres system til Erhvervsstyrelsen, der herefter skal kontrollere, at bogføringssystemet opfylder kravene. Er dette tilfældet, registrerer styrelsen bogføringssystemet i en offentlig tilgængelig fortegnelse.

Når et bogføringssystem er registreret i styrelsens register, har udbyderen pligt til at sikre, at systemet løbende lever op til kravene i loven, herunder i forbindelse med opdateringer og ændringer af bogføringssystemet.

En udbyder, der anmelder et digitalt bogføringssystem til godkendelse i Erhvervsstyrelsen, og hvor det i første omgang konkluderes, at systemet ikke opfylder alle krav, vil i praksis få en frist fra styrelsens side til at få berigtiget forholdene. Godkendelsen af systemet kan først finde sted, når alle forhold er berigtiget.

6. Skærpet kontrol af virksomhedernes overholdelse af bogføringsloven

I fremtiden vil Erhvervsstyrelsen gennemføre kontrol med overholdelsen af bogføringsloven. Kontrollen gælder udtrykkeligt for virksomheder, der endnu ikke har afleveret den første årsrapport efter ÅRL (det vil sige nystiftede selskaber), og virksomheder, der har fravalgt revision/udvidet gennemgang.

Ved siden af kravene i bogføringsloven til at foretage denne særlige kontrol, kan Erhvervsstyrelsen allerede efter eksisterende regler i ÅRL § 159 b påse overholdelsen af bogføringsloven som led i arbejdet med at kontrollere modtagne årsrapporter.

Erhvervsstyrelsens mulighed for at indlede en kontrolsag for nystiftede selskaber/ikke-reviderede selskaber forudsætter i henhold til lovbemærkningerne, at styrelsen vurderer, at der er øget risiko for, at virksomheden har overtrådt bogføringsloven.

Hvis styrelsen ikke modtager de oplysninger, der anmodes om som led i kontrollen, kan styrelsen beslutte at oversende virksomheden til tvangsopløsning eller slette en filial. Som led i kontrollen kan Erhvervsstyrelsen kræve at modtage oplysninger til brug for sin kontrol af virksomhedens nuværende eller tidligere ledelse samt af revisor. Styrelsen vil ud fra en proportionalitetsbetragtning alene kræve, at en virksomhed udleverer den del af regnskabsmaterialet, der er relevant for styrelsens kontrol. Det er styrelsen, der afgør, hvilke dele af virksomhedens regnskabsmateriale, der anses for relevant for den pågældende kontrol. Bestemmelsen udelukker ikke, at styrelsen kan kræve, at virksomheden udleverer alt regnskabsmateriale for en given periode, men dette vil formentlig kun meget sjældent være tilfældet.

Som en del af kontrollen kan Erhvervsstyrelsen kræve, at en virksomhed indsender en erklæring afgivet af en godkendt revisor om overholdelse af bogføringsloven. En sådan erklæring kan i henhold til lovbemærkningerne fx indebære, at revisor påser, at:

- bogføringen kan afstemmes til det seneste årsregnskab, hvis et sådan er aflagt, og eventuelle andre indberetninger til offentlige myndigheder
- virksomheden har udarbejdet en beskrivelse af virksomhedens bogføringsprocedurer
- virksomheden opbevarer regnskabsmaterialet efter reglerne i bogføringsloven
- virksomhedens besvarelse af eventuelle anmodninger fra styrelsen som led i kontrollen stemmer overens med de faktiske forhold i virksomheden.

Det skal i øvrigt nævnes, at loven - i lighed med i dag - også giver mulighed for, at en myndighed, der (via anden lovgivning) er berettiget til at udføre kontrol med en virksomhed, og som derfor har hjemmel til at kræve de nødvendige oplysninger, efter den nye lov nu kan få adgang til en elektronisk udgave af bogføringen.

Myndighederne kan således forlange følgende i forbindelse med en udlevering af regnskabsmateriale:

- at materialet udleveres vederlagsfrit i et anerkendt filformat,
- at der sker omregning fra registreringer i fremmed valuta, herunder euro, til danske kroner, og
- at regnskabsmaterialet, bortset fra eksterne bilag, vederlagsfrit oversættes til dansk eller engelsk.

Myndighederne kan således forlange en elektronisk udgave af materialet i et anerkendt filformat. Det er nyt i forhold til tidligere, hvor der udelukkende var adgang til en papirversion af materialet, selvom dette var opbevaret elektronisk. Såfremt den enkelte myndighed accepterer det, vil det dog formentlig også være tilladt at lave en udskrift på papir – en sådan model er blot ikke (længere) en ret hos den enkelte virksomhed.

Som noget nyt skal virksomheden i forbindelse med indrapporteringen af årsrapporten afgive oplysninger om bogføringssystemerne:

- Virksomheder skal indberette navn og cvr-nummer på udbyderen af det digitale bogføringssystem, som virksomheden anvender eller har anvendt i regnskabsåret.
- Anvender virksomheden et bogføringssystem, der ikke er registreret hos Erhvervsstyrelsen, skal det indberettes hvilket system, der er tale om.
- Hvis virksomheden opbevarer en fuldstændig sikkerhedskopi af registreringer og bilag på en server hos en tredjepart, skal dette anføres med oplysninger om identiteten på den pågældende person.

De indrapporterede oplysninger offentliggøres ikke.

7. Mulighed for etablering af et fællesoffentligt datacenter

Efter lovens § 21 kan erhvervsministeren fastsætte regler om digitale bogføringssystemers fremsendelse af registreringer og bilag gennem et fællesoffentligt modtagepunkt til udveksling af e-dokumenter samt om opbevaring af sådanne registreringer og bilag samt til hvilket formål, hvordan og hvor længe registreringer og bilag må anvendes af offentlige myndigheder.

Bemyndigelsen sikrer, at der kan fastsættes regler om offentlig opbevaring af e-dokumenter som e-faktura,

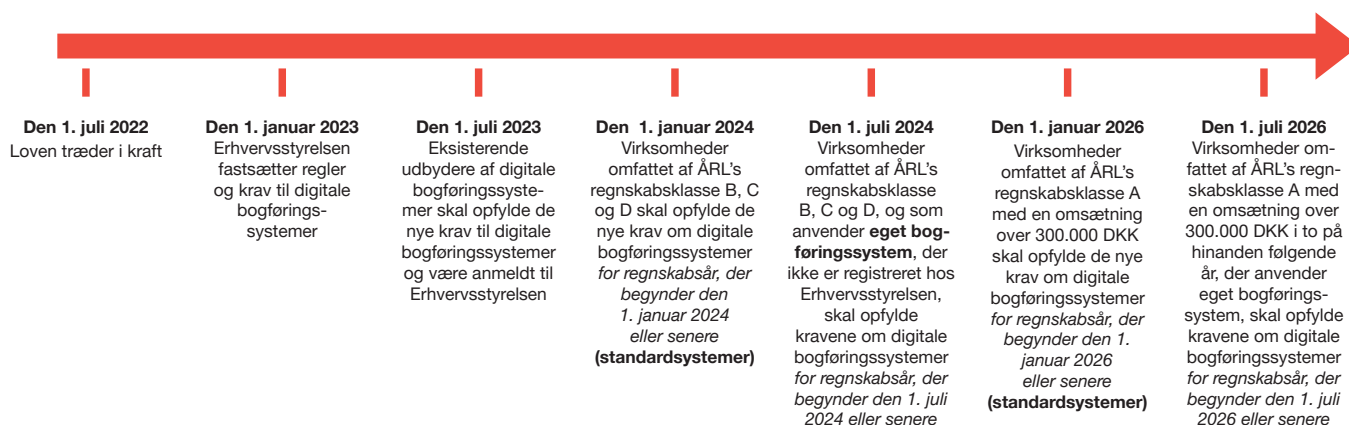
når brug af sådanne e-dokumenter er blevet almindeligt udbredt i erhvervslivet. Derved vil myndighederne kunne udnytte et samlet digitalt datagrundlag som grundlag for tilrettelæggelsen af en effektiv kontrolindsats. Samtidig skal bemyndigelsen sikre, at der fastsættes betryggende regler om hvor, hvordan og hvor længe en offentlig myndighed kan eller skal opbevare regnskabsmateriale, ligesom bemyndigelsen skal sikre, at der kan fastsættes regler om, hvilke myndigheder der har adgang til det pågældende materiale og til hvilke formål. I denne forbindelse skal der fastsættes et højt niveau af databeskyttelse, herunder persondatabeskyttelse i overensstemmelse med reglerne om persondatabeskyttelse.

8. Ikrafttræden sker trinvist

Loven træder i kraft den 1. juli 2022 med forskellige overgangsbestemmelser, der også træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Nedenfor er vist en tidslinje med en oversigt over ikrafttræden af de forskellige dele af loven for de forskellige omfattede virksomheder. Den endelige afgørelse af ikrafttrædelsestidspunkt træffes imidlertid af erhvervsministeren i forbindelse med udstedelsen af en bekendtgørelse, der skal sætte loven i kraft. I forbindelse med lovens behandling i Folketinget blev forslaget ændret, så ministeren nu har mulighed for at sætte lovens regler om digital bogføring i kraft afhængigt af virksomhedernes omsætning. I det oprindelige lovforslag var lagt op til, at ikrafttrædelsestidspunktet udelukkende blev bestemt af regnskabsklasse. Ved denne ændring i forbindelse med lovens behandling er ikrafttrædelsesbestemmelserne således gjort mere fleksible i forhold til at sikre en hensigtsmæssig implementering af loven.

Udover denne ændring blev der i udvalgsbehandlingen også lagt vægt på, at ikraftsættelsen af reglerne for de personligt drevne virksomheder (klasse A) først skal ske i forlængelse af politiske drøftelser med de øvrige partier. I den forbindelse er der lagt vægt på, at Erhvervsministeriet forinden disse drøftelser skal belyse markedet for digitale bogføringssystemer, herunder priser og muligheder for gratis løsninger. Herudover skal belyses, hvordan implementeringen er gået for de regnskabspligtige virksomheder (klasse B-D), og i hvilket omfang virksomheder med personlig hæftelse (klasse A) allerede har omstillet sig til digitale bogføringssystemer.

Hvad forventes at gælde fra hvornår?

1. juli 2022	Loven træder i kraft. Det er imidlertid i høj grad de nuværende regler fra den nuværende lov, som fortsætter - dog med visse, få justeringer, jf. ovenfor i afsnit 3.
1. januar 2023	Erhvervsstyrelsen fastsætter regler og krav til digitale bogføringssystemer, jf. afsnit 4.1.
1. juli 2023	Eksisterende udbydere af digitale bogføringssystemer skal opfylde de nye krav til digitale bogføringssystemer og være anmeldt til Erhvervsstyrelsen, jf. afsnit 5.
1. januar 2024	Virksomheder omfattet af ÅRL regnskabsklasse B, C og D for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2024 eller senere, skal opfylde de nye krav til digitale bogføringssystemer, jf. afsnit 4.1.
1. juli 2024	De virksomheder i regnskabsklasse B-D, der ønsker at anvende eget bogføringssystem, har formodentligt til den 1. juli 2024 til at sikre, at deres bogføringssystemet opfylder kravene om digital bogføring, jf. afsnit 4.1.
1. januar 2026	Virksomheder omfattet af ÅRL regnskabsklasse A med en årlig omsætning over 300.000 DKK i to på hinanden følgende år for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2026 eller senere, skal opfylde de nye krav til digitale bogføringssystemer, jf. afsnit 4.1.
1. juli 2026	Virksomheder, der ikke er regnskabspligtige efter ÅRL regnskabsklasse A med en omsætningen over 300.000 DKK/år i to på hinanden følgende år, der ønsker at anvende eget bogføringssystem, har formodentligt indtil den 1. juli 2026 til at sikre, at deres bogføringssystem opfylder kravene om digital bogføring, jf. afsnit 4.1.

Det må antages, at ovennævnte krav (fx til digital opbevaring af regnskabsmateriale) udelukkende har betydning for nyt regnskabsmateriale. I det oprindelige høringsudkast til lovforslaget var dette direkte nævnt i lovbemærkningerne, herunder at der ikke er krav om fx at skulle konvertere materiale, der hidtil har ligget i papirform, til digitale medier. Dette er imidlertid ikke udtrykkeligt nævnt i det officielle lovforslag, men det må forventes, at sådanne overgangsregler indarbejdes i de forskrifter, som Erhvervsstyrelsen udsteder vedrørende ikrafttræden, jf. hjemlen hertil i loven.

Kontakt

Henrik Steffensen
Partner,
Head of Accounting
Advisory Services, PwC

M: 3945 3214
E: henrik.steffensen
@pwc.com

Martin Kristensen
Senior Manager,
Statsautoriseret revisor,
PwC

M: 3945 3683
E: martin.kristensen
@pwc.com

Revision. Skat. Rådgivning.

Succes skaber vi sammen ...